

Eerste Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. de vaste commissie voor Immigratie & Asiel
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Den Haag, 27 januari 2020
dossiernummer: 100910
uw kenmerk: n.v.t.
telefoonnummer: +31 (0)70 335 35 35
e-mail: j.vollaard@advocatenorde.nl

Betreft: rechtsbijstand in de eerste fase van de asielprocedure

Geachte leden van de vaste commissie voor Immigratie & Asiel,

Dinsdag 28 januari levert u schriftelijke inbreng over het voornemen om de rechtsbijstand in de eerste fase van de asielprocedure af te schaffen.

De Nederlandse orde van advocaten (NOvA) verzoekt u om bij deze inbreng aan te dringen op zorgvuldigheid en uitvoerbaarheid. Een impactanalyse voor de asieladvocatuur mag daarbij niet ontbreken.

Standpunt Nederlandse orde van advocaten

Van begin af aan heeft de NOvA ernstige bezwaren tegen invoering van deze maatregel en riep op om van invoering af te zien.¹ Met name omdat het afschaffen van rechtsbijstand in de eerste fase tot gevolg heeft dat de kwaliteit en zorgvuldigheid van het asielbesluit afneemt, de rechtspositie van asielzoekers in de knel komt en asielprocedures hierdoor ook langer duren. Gevolg hiervan zijn uiteindelijk ook hogere kosten voor de overheid. Deze bezwaren uitte de NOvA onlangs nog bij brief van 18 november 2019 aan de Tweede Kamer.²

Vraagtekens over de uitvoerbaarheid; zorgvuldigheid moet voorop staan

De in uw Kamer aangenomen motie Strik c.s. verzocht om uitvoeringstoetsen op te stellen met betrekking tot de IND en de rechterlijke macht.³ Uit deze uitvoeringstoetsen blijkt dat de voorgenomen maatregel contraproductief is en juist het tegenovergestelde doel bereikt dan het beoogde doel: het ontlasten van de justitiële keten en capaciteit vrijmaken bij de IND.⁴

¹ 20 november 2018 "Rechtspositie asielzoekers in de knel".

<https://www.advocatenorde.nl/nieuws/rechtspositie-asielzoekers-in-de-knel>

² Brief NOvA 18 november 2019 "Begrotingsbehandeling J&V TK, onderdeel rechtsbijstand in de asielprocedure".

<https://www.advocatenorde.nl/juridische-databank/details/wetgevingsadviezen/243784>; zie bijlage.

³ Kamerstukken I 2018/2019, 35 000 VI, nr. I.

⁴ In het Regeerakkoord staat: "Rechtsbijstand wordt in lijn met EU-regelgeving na een voornemen tot afwijzing van een asielaanvraag verstrekt, mede ter ontlasting van de justitiële keten. Hierdoor komt capaciteit bij de IND vrij die elders wordt ingezet".

Bezoekadres
Neuhuyskade 94
2596 XM Den Haag
Tel. 070 - 335 35 35
Fax 070 - 335 35 31

Postadres
Postbus 30851
2500 GW Den Haag

Naast de eerder genoemde bezwaren heeft de NOvA dan ook de nodige vraagtekens bij de uitvoerbaarheid van deze maatregel.

Bij brief aan uw Kamer van 19 december 2019 erkent de Staatssecretaris dat: *"in beide uitvoeringstoetsen aspecten worden genoemd die onder meer consequenties kunnen hebben voor het werk van de IND in de besluitvormingsfase, en daarna voor de doorlooptijden en zaakbelasting in beroep bij de rechtbanken"*.⁵

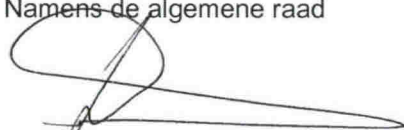
Verderop in diezelfde brief staat dat uit de toetsen ook blijkt dat een aantal kosten nog niet goed is te overzien of niet goed in kaart kunnen worden gebracht, omdat eerst meer duidelijk moet zijn over de precieze uitwerking van de maatregel. Ondanks deze onvolledigheid wil JenV op korte termijn de voorgenomen maatregel toch aan uw Kamer sturen.

De NOvA dringt in het kader van de zorgvuldigheid aan eerst de kosten en effecten voor de IND, advocatuur en rechtspraak in kaart te brengen. Uw Kamer moet hierover eerst worden geïnformeerd voordat de maatregel aan uw Kamer wordt voorgelegd. Dit is in lijn met voornoemde motie die met betrekking tot de gewenste impactanalyses duidelijk verzocht om vast te laten stellen of de doelen daadwerkelijk worden gediend met de voorgenomen afbouw van rechtsbijstand zonder aantasting van de zorgvuldigheid.

Een impactanalyse van de advocatuur is gewenst

Bij de uitvoeringstoetsen zijn de effecten voor de advocatuur niet meegenomen terwijl de asieladvocatuur een belangrijke schakel in de keten betreft. De voorgenomen maatregel heeft een grote impact op het werk van asieladvocaten. De verwachting is onder meer dat de werkdruk in het verdere proces van de asielprocedure toeneemt, terwijl de financiële gevolgen onduidelijk zijn. De NOvA verzoekt daarom om alsnog een impactanalyse te laten uitvoeren.

Hoogachtend,
Namens de algemene raad

Bernard de Leest
lid algemene raad (portefeuillehouder rechtsbijstand)

⁵ Brief Staatsecretaris van 19 december 2019 "Eerste Kamer, vergaderjaar 2019–2020, 35 300 VI, L"
https://www.eerstekamer.nl/behandeling/20200110/verslag_van_een_schriftelijk.